

Dosarul nr. 2ra-1395/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Vl. Holban

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Brega Oleg
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2021,

c o n s t a ț ă :

La 06 octombrie 2020, Brega Oleg a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Brega Oleg a menționat că la 08 august 2012, la
Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a fost înregistrată cauza penală privind
învinuirea lui Babenco Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287
alin. (1) din Codul penal, în care a fost recunoscut ca parte vătămată.

De asemenea, a specificat că în cadrul procesului penal a înaintat acțiune
civilă, care a fost acceptată pentru a fi examinată odată cu fondul cauzei penale.

Prin sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013,
Babenco Andrei a fost achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele
infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, a
fost casată sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 și
pronunțată o nouă hotărâre, prin care Babenco Andrei a fost recunoscut vinovat de
comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Codul penal, fiindu-i
aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiul urmând ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civil, iar acțiunea civilă în partea prejudiciului moral a fost admisă parțial, cu încasarea de la Babenco Andrei a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iunie 2016, s-a casat integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, s-a casat sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care procesul penal a fost încetat în temeiul decesului inculpatului Babenco Andrei, iar acțiunea civilă înaintată de Brega Oleg a fost lăsată fără soluționare în procesul penal.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 martie 2019, s-a casat integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, s-a dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Babenco Andrei în legătură cu decesul inculpatului.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 iulie 2020, s-a casat integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019 și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Reclamantul a invocat că examinarea cauzei penale în care a avut calitate de parte vătămată, a durat o perioadă de aproximativ 8 ani, ce poate fi considerată o perioadă excesivă.

Brega Oleg a solicitat constarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale în privința lui Babenco Andrei, în care a avut calitatea procesuală de parte vătămată și în care a înaintat acțiune civilă, încasarea sumei de 3 000 euro cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 februarie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Brega Oleg.

S-a încasat de la bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Brega Oleg suma de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexaminarea în termen rezonabil a acțiunii civile în cauza penală de învinuire a lui Babenco Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Codul penal.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 08 august 2012, în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, a fost înregistrată cauza penală privind învinuirea lui Babenco Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Codul penal, care a fost intentată în baza plângerii lui Brega Oleg, în care a fost recunoscut drept parte vătămată și a

înaintat acțiune civilă în cadrul procesului penal care a fost acceptată pentru a fi examinată odată cu fondul cauzei penale.

De asemenea, instanța de fond a stabilit că Brega Oleg a înaintat acțiune civilă în cadrul examinării cauzei penale, care pe o perioadă de peste 8 ani, nu a fost examinată definitiv.

La caz, prima instanță nu a constatat nici o circumstanță plauzibilă care ar justifica întemeiat neexaminarea în termen rezonabil a acțiunii civile din cadrul cauzei penale.

Ce ține de quantumul prejudiciului moral solicitat de a fi încasat, instanța de judecată a specificat că luând în considerație că în materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, suma de 3 000 euro solicitată de reclamant este vădit disproporționată și exagerată în coraport cu ingerința constatată, astfel suma de 30 000 lei va constitui pentru reclamant o satisfacție echitabilă pentru repararea prejudiciului moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2021, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 februarie 2021.

La 27 iulie 2021, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Recurentul Ministerul Justiției, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei au fost aplicate eronat normele de drept material.

De asemenea, a menționat că în anumite situații, acordarea de satisfacții pecuniare nu constituie o regulă generală, dar fiind o excepție de la această regulă, or, potrivit art. 5 din privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral pretins.

La 18 august 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către Brega Oleg la data de 25 august 2021, conform avizului de recepție (f.d. 156).

La 18 octombrie 2021, Brega Oleg a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 06 mai 2021, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 27 iulie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea

statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Dumitru Mardari